

CONSTANTA

A P A R E D U M I N I C A

20 bani numărul 20

Administrația, strada Gării No. 25.

— Abonamentul 10 lei pe an —

COLONIZAREA DOBROGEI CU EVREI

*Spune badeo măni-ta,
Măni-ta, muiere rea,
Că atunci mă-o mărita
Si pe tine te-o lua.
Când cosița 'n sus mă-o sta!
Dar atunci, și nici atunci:
Când o face plopul nu-i
Si răchita mere dulci.*

Strigări populare din Ardeal

Am spus în numărul trecut, că reporterul ziarului *Epoca*, având în cestia de la ordinea zilei, a emigrării evreilor, o întrevorbire cu d. Blank, evreu, cetățean român, șeful casei de bancă Marmorosch Blank, acesta și-a exprimat o idee, pe care a recomandat-o studiului celor chemați a deslega cu bine această cestiu, adică guvernului român.

Idee d-lui Blank este aceasta: aducerea și stabilirea evreilor în Dobrogea, spre a suplini brațele cără lipsesc, în loc ca ei să meargă să facă agricultură în Argintinia și Anatolia; pe când în Dobrogea aceste brațe sunt suplinate de străini altor state.

Având ideea că evreii se pot coloniza, ca familii agricole, în Dobrogea, d. Blank, ne face impresia unui om care nu s'a ocupat nici odată de această cestiu, unui om care n'are nici o ideo său are una, ne-sinceră către țară.

Nici o mirare nu ne cuprinde ca un bancher din București să nu cunoască Dobrogea, dacă nici cei din ministerul domeniilor nu cunosc această provincie și ale ei împrejurări economice; dar, ca un prim finanțier să nu cunoască țara în care locuște, și nici pe coreligionarii săi din această țară, ne putem permite să dicem că lucru e cu prepus.

Să vorbim numai pentru Dobrogea, neamestecându-ne dincolo de sfera intereselor ce aparțin.

D. Blank propune populararea Dobrogei cu evrei, ce numai încap în Moldova și Muntenia. Discuțiuinea e

liberă; poate face ori-cine ori-ce propunere.

Intrebarea e: *Cum, unde și de către cine să se face această colonizare?*

Afară de Delta Dunării, impropriile încă pentru cultură, ocupată în parte cu țărani moldoveni, statul numai posedă în Dobrogea nici o întinsură de pămînt, pentru formarea măcar a unui singur sat, — tot terețul fertil fiind vândut și parcelat. În urma ultimei parcelări din anul 1889, n'a mai rămas statului, în toată provinția, de cât mică porțiuni de prisoase, rămase din delimitări, în genere terenuri netrebnice, improducitive, pe cără e imposibil a se stabili pe undeva un sătuc cât de mic. Pe lângă aceste, statul mai posedă: câteva decimale de loturi mari de 100 hectare, deposedate, pe ici și colo, de la cei ce său lipsit de pămînt, după cumpărare; loturile mici, de 10 ha, multe la număr în multe cătune, deposedate pentru neplata a 2 rate anuale, și loturile părăsite, ascemenea multe la număr, ale celor ce au emigrat sau n'au venit încă să se stabilească în Dobrogea, a căror administrare a luat-o asupra ministerul domeniilor, pe cără insă, statul nu le poate înstări nimic, lipsindu-i o lege pentru aceasta.

Astfel fiind împrejurările, încercarea de a se forma sate compacte de evrei, ce ar veni aci spre a se deda la agricultură, este o absolută impossibilitate materială; iar a-i aduce și amesteca aci cu celealte populații, improprietarind pe colonii evrei pe loturile deposedate, aflate împrășciate printre ale celor lății locuitoră, e o impossibilitate morală, ca să-i zicem așa. Credem că nici d. Blank n'ar putea avea o așa pretenție.

Fie dar bine stabilit, că statul să este imposibil a întreprinde o așa colonizare, chiar dacă Dobrogea ar fi și mai urgîșită de cum este acum.

Rămân acum proprietățile particolare asupra cărora mai putem sta de vorbă în această cestiu.

În județul Tulcea, afară de 2–3 sate, nu există nici o proprietate mare, de la 100 ha în sus; iar în Constanța ea nu există de cât numai în trei plăși: Constanța, Medgidie și Mangalia; moșiiile mai mari de 100 ha, din celelalte două plăși, Hârșova și Siliстра Nouă, mai se pot număra pe degetele a două mâini.

Intr-un articol intitulat „Teru cuerită,” iată ce diceam în foia noastră de la 30 Aprilie a. c. :

„Care este bogăția acestei țări? — Este pământul ei, odinioară numit „Grânarul Europei.” Dar pământul, moșiiile boerești pe de antroul sunt hypotecate, vândute societăților străine, aleătuite în spiritul nouei modificări a codului de comerț. Procesul de deposedarea Românilor a început și în Dobrogea. Sunt deja vândute vre-o 7–8 moșii, cele mai mari ale provinciei. Cu siguranță: nu vor trece zece ani, și tot ce se poate vinde, va fi vândut capitaliștilor străini, cără ofer aci prețuri esorbitante pe hecitar.”

Pe moșiiile cumpărate deja de unele societăți, cu acele ce d-niș Blank, baronul Waldberg și alți capitaliști evrei mai pot cumpăra încă, s'ar putea, cu învoirea consiliilor comunale și specială învoire a consiliului de ministră, conform legii dobrogene, stabili căteva familii israelite și forma cu chiu cu val, căteva mici cătune, cu teritoriul foarte strâmt. — Moșiiile Dobrogei fiind în genere mici, rar trecând peste 1000 h. dar eu atâtă să face primavară? s'ar resolva cestia a 2–3 sute de mii de evrei al Moldovei? Încercarea n'ar putea fi de cât desastroasă pentru populația evree, poate mai desastroasă de cât rătăcirea prin pustie Arabie, de acum căteva mii de ani.

Dar, în afară de imposibilitățile de fapt, mai este o cestie destul de importantă, poate cea mai importantă: sunt evreii aplicați pentru meseria de plugar și crescător de vite? ca să suprimească, în Dobrogea, brațele

acelor străini ce duc în fiecare an atâtea sume de bani peste hotar? Unde e vre-un colț de țară, în lumea toată, în care poporul evreu să se ocupe de agricultură și economia rurală? Nu credem ca vre-un călător, din cel ce fac ocolul pământului, să fi întâlnit undeva vre-un cărd de *evrei venind de la săcăre*.

Dar, să nu căutăm peste continente pentru a afla de această a 8-a minune, pe care poporul român o zugrăvește așa de bine prin vorbele de mai sus, ci să punem autorului *ideei* o simplă întrebare.

Onor. d. Blank trebuie să știe, cu toată țara românească împreună, că 75% din moșiile Moldovei de Sus sunt deja vândute la evrei și că restul de 25% sunt arendate lor. Mai trebuie să știe d. Blank și coreligionarii săi capitaliști din București, că cultivatorii acestor moși, proprietari și arendași, nu țin în serviciul lor, de la vechiul până la ultimul fecior, așa disboieresc (isprăvnicel), nici un singur creștin, ci numai conaționali de al lor.

Astfel fiind imprejurările economice în partea locului, de ce nu se aplică evreii de acolo la plugărie, ci preferă să-și iea lumea în cap, de mizeria ce dic că i-a copleșit? De ce?

Ei, care scriu aceste rânduri, n-am văzut în viața mea, un sat de evrei, plugări sau economii; ceva mai mult, n-am întâlnit de când sunt, un evreu păzind, pe vreme bună sau viscol, o turmă de vite, ținând odată coarnele unui plug, prășind sau plivind un strat de pământ, — pentru ce? pentru că e mai ușor să sta în papuci și halat, la umbră, în dughiană sau în caruță, sub covîltir, umblând sau adenind copii și femeile prin sate, cu acadele și sulimanuri, cu foite, inele și cercei, pentru pișcătură din sămîntă, din faină, din ouă și găină, de căt să se dea de munca grea și atât de rar resplătită, a rescolirei pământului.

Apoi, dacă este așa, vă foarte mulțumim pentru dragostea ce aveți de a face mai productiv solul Dobrogei.

Coreligionarii, pe cărui voită ai salva, mai afle un lucru, pe care nu-l sciu: Turci și Tatari nu beau rachiu, nici vin. Indreptezese dar într'acolo, unde ar mai putea surprinde, cu îmbierile lor, cum au surprins buna credință și larga ospitalitate a nouului Faraon, nemorocul popor al Moldovei, — în loc să asculte de ideia d-lui Blank, care, am dovodit: nu cunoasce nici țara, nici pe român, nici chiar pe coreligionarii săi.

Mai este o parte a cestiunii, cestaunea politică, asupra caria vom reveni altă dată.

Petre Grigorescu

Naționalismul lucrativ

Reproducem pentru Constanțenii următorul *Leit-artikel* din ziarul *Apărarea Națională*:

Cu două-zeci de ani mai înainte, nemuritorul Eminescu scria într'un ziar politic un admirabil articol despre „Matirul lucrativ.“ De două-zeci de ani lucrurile nu s-au mai schimbat: s-au schimbat măscile, dar omul a rămas acelaș.

Nu există și nu a existat în această tolerantă țară o chestiune, fie oră-cât de mare fie oră-cât de sfintă, care să nu fi fost exploatață într'un scop utilitar, ceea ce nu fi slujit drept piedestal pigmeilor cărui voit să ajungă cu fruntea până la „*urces agnæ*.“

Ne aducem aminte cum, sunt numai căți-va anii de atunci, țara românească foia de patriotă răsărită ca ciupercile după ploaie, foia de martiri al românismului. Dintre acea mulțime nenumărată de „bravă luptători“ cății au mai continuat a lupta?

Numărul acestora e atât de restrins, în căt numai poate fi citat.

Ce mai mulți și au ajuns scopul, — un scop prea puțin demn de mărimea cauzei pentru căi trimbișău că sunt gata să-și jertfească viața.

Acestia s-au ales să cu buna situație economice, ori cu o reputație ridicată pe o scară de înaltă reclamă, și din exploatarea căreia trăesc ei, pozind în autoritatea pentru contemporan și ca exemple (!) pentru generațiile următoare.

Țara românească, deși a fost invinsă de atâtea ori de ingratitudine; a răsplătit însă în tot-d'auna și în cel mai dăinic mod, fie materialiste, fie moralicește, pe cărui au luptat pentru binele ei, mai cu seamă pe cărui au luptat în mod nesincer. Luptătorii devotați, din potrivă, au fost umiliți, acoperiți cu tina birfirilor și colonniilor.

Marele blestem care a planat asupra acestui neam, a fost că de cele mai multe ori chestiunile mari au căzut pe mană oamenilor mici, cărui au văzut în ele un mijloc de căpătăneală: că mai în tot-d'auna, în primul loc, reul a triumfat asupra binelu, minciuna asupra adevărului, nesinceritatea asupra devotamentului.

Oră de căte-oră o chestiune de însemnatate națională și-a prevăzut apariția, s-a arătat la orizont și stolul corbilor, stolul patrioților lucrativi, liniști după reclamă sau avantajele materiale.

O nouă și bine făcătoare mișcare să producă de cătă-va vreme în țară.

E mișcarea naționalistă, intemeeată pe cele două mari principii de conservare a neamului: religia și naționalitatea.

Oamenii de trepte sociale, de toate măsurile capacitatei intelectuale, s-au înrolat în rindurile luptătorilor acestei mari cestiuni, care azi agită întregul vechi continent al Europei.

Am fi prea optimiști și am da dovadă de necumpărare și necunoaștere a imprejurărilor, dacă am crede că în această nouă luptă vom avea alătură numai desinteresați tovarăși.

Nu, blestemul care a planat asupra acestei țări, se perpetuează. Falsii tovarăși nu vor întârzi să se arăte; poate că chiar acum vom căță-va alături de noi; poate că acum chiar se găsesc oameni cărui și-a făcut naționalismul și antisemitismul, subtil a căror bandieră urmăresc cu totul altă țintă de căt aceea pe care dovoțați luptători ai cauzelor o au înaintea lor.

Am avut „matirul lucrativ“ acum două-zeci de ani; vom avea fatalmente și naționalismul lucrativ. E o fatalitate care nu ne dă pas.

Se vor găsi oameni, dacă nu s-au găsit deja, cărui vor vedea în această mare chestiune un mijloc de a parveni, cărui vor voi să-și asigure prinținsa o mai bună situație morală și terială, cărui vor exploata, cu riscul chiar de a compromite cauza, sentimentele și entuziasmul semenilor de bună credință.

Acestia trebuie să dibuiți când să arăta, demascați și puși la carantină de toti bunii români. Căci acești falsi amici, acești tovarăși de contrabandă, sunt dușmani din lăuntrul cetăței, sunt lupi imbrăcați în piele de oaie, și, după cum a zis poetul italian: „să mă ferească D-zeu de prieteni, că de inamici mă păzesc eu.“

Destule cestiuni sfinte pentru românism compromis pe urma acestor lucrativi luptători; destul să a exploatată atitea cestiuni mari! Să nu lăsăm și sacrul standard al naționalismului să fie tăvălit în mocirla necinstei să a utilitarismului personal.

Bunii români să deschidă ochii, să deschidă ochii mari și pătrunzători spre a surprinde pe cei de rea credință, pe cărui urmăresc scopuri personale în paguba interesului general. Acei cărui nu vor dovedi că au făcut jertfe, acei cărui nu vor arăta destul devotament și desinteresare cănd imprejurările îi silesc la aceasta, acei cărui se vor găsi ca au măsurat entuziasmul lor cu măsura foloselor materiale cărui ar fi putut să le aibă, aceia nu sunt luptători sinceri: ei constituie elementele cele mai primejdioase pentru o cauză, sunt naționaliștii lucrativi, subminătorii cauzelor.

Să se gindască în tot-d'anna la aceasta luptătorul sincer, să-și pană entuziasmul în campania perspicacitatei, dar să știe că tot al lor va fi

triumful, iar pedeapsa cea mai amară, răsplata cea mai meritată, va fi pentru acel carl a căutat să trafice fisantele cauze ale rămâanismului.

Et nunc erud mini....

Alexandru

Conservatori și junimisti

Ziarul oficios al guvernului, *Timpul*, în numărul său de la 31 Mai, caută să arunce o parte din răspunderea actuală situație asupra junimistilor. Aceasta dovedește că a început și ei de la cărmă a își da seumă de situația nemorocită, în care a lor neprincipero a aruncat statul român.

De unde dărîngă fireasă de a împărți răspunderea.

«Undele constiții d-lui Tache Ionescu nu trebuie să fie nici decum liniste. Căci nemorocita d-sale îndemâname și ridicula grandomanie a generalului Manu au rupt în dosă partidul conservator și aă hărăzit pără caracci neprincipali în vremi de strănică fortună.»

„Dar *Timpul* crede cu toate aceste, că răspunderei situației incumbă junimistilor. Căci junimistii, cu toate că sunt o infimă minoritate a partidului conservator, au refuzat să primească patru portofolii și președinția consiliului, în vreme ce ramura bătrină se mulțumea cu cele-lalte patru portofolii.

Că junimistii sunt o infimă minoritate a partidului conservator, — lucrul este discutabil,

Dacă vecinica zestre guvernamentală este privită ca făcind parte din partidul conservator pur și simplu, vedem puritatea pe banca ministerială, după ironica expresie a d-lui Maiorescu — atunci se poate susține, că junimistii sunt o minoritate nelinseană. În raport cu conservatorii puri. De cit nici-un bărbat politic serios nu pune mare preț pe această zestre.

Ea nu e nici conservatoare, nici liberală, nici junimistă. Ea alcătuiește marele partid guvernamental. Zestrea guvernamentală face parte rind pe rind din toate partidele, după cum acestea se succedează la putere. Ea este, astăzi conservatoare nu de dragul d-lui General Manu, ci de dragul puterii.

Prin urmare, *Timpul* nu trebuie să pună temeiul pe zestre guvernamentală. Ea n'are ce căuta, când e vorba de a se face numărtoarea cinstită a partizanilor politici.

D că acum lăsăm de o parte zestre, fără de care marele partid conservator de astăzi nu umple altă dită locurile din jurnal unei mese verzi, gruparea junimistă nu mări și nici decum o infimă minoritate a partidului conservator.

De altfel conservatorii își nu sunt aşa de naivi, în cît să ofere partea cea mai însemnată în guvern unei nelinseană minorități.

Dăă numărăm partizanii statonicii al celor două grupuri conservatoare, gruparea celor de la guvern este poate ceva mai numeroasă. Dar cantitatea nu înseamnă mare lucru în politică. Ce are rolul secundar de a vota cea ce calitatea preștează.

Iar, dacă vom să stabilim un raport între cele două grupuri conservatoare din punctul de vedere al frontelor, al calității raportul este cu totul nefavorabil grupării de la guvern. Căci o mie de nule nu fac o unitate și nici o mie de Cantacuzini și de Manu nu fac un Petru Carp.

Cei de la guvern au recunoscut de altfel își însăși, că gruparea junimistă stă față de gruparea conservatoare pură ca patru portofolii și președinția consiliului la patru portofolii.

Oamenii nepărtinitori susțin, că raportul este încă și mai nefavorabil pentru gruparea de la guvern.

(Eră Nouă).

REVOLUȚIA DIN BULGARIA

Cauza deselor revolte țărănești ai căror teatru este vecinul principat Bulgarie, este dijma din producțele solului. Până acum, această dijma, din 10 una, era lăsată în banii, pe cîte un period de 5 ani, după care cutare sat era întărită a plăti o sumă fixă anuală, pe care autoritatea comună era dateare și o strângă și versă la casă statului la anumite epoci.

Anii trecuți fiind rei, și sumele în banii nemai conuenind locuitorilor, s'a votat o lege anul trecut, prin care se revenea iar la dijma în natură. Anul acesta fiind bun, și locuitorii trebând să dea în natură multe produse; iar agentii, strîngătorii ai dijmei, funcționar recrutat mai mult în întempiare, procedând cu prea mare strănicie, — nu se permite locuitorilor nici a aduce un maldăr de iarbă pentru hrana, pește noapte, a cailor de căruțe — se ivesc dese conflicte cu țărani, pe care autoritatea locală nu le poate potoli. De aci intervenirea armatei și revoltele țărănești care sunt cu atât mai crunte, pe cît bulgărul e inchis la suflet și resbunător.

Asemenea cause au dat naștere și la singură revoluție de la 1 iunie la satul Duranțulac, situat la 5—6 kilometri de granița bulgară dela Hanile, unde prin șarje de cavalerie și impușcători, de o parte și de alta, au remas morți pe loc, un căpitan, un ofițer și multe grade inferioare din armată și o sumă de soldați, iar dintre țărani resculați adunați din mai multe sate, se dice peste 150 morți și răniți, ascunși printre grâne unde s'a dat luptă din urmă.

Revolta s'a potolit acum, după ce, a incurz în localitate mai multe batalioane, escadrone și baterii de armată, care a ocupat satele dimprejur; declarându-se starea de asediu în districtele Varna și Soma, pe unde toate satele ar fi în fierbere de nesupunere la nou regim de dreptă.

Cauzele ocazionale sunt nevoie locuitorilor, a primarilor, notarilor și consilierilor comunale să dea deslușirile necesare și să îscălească actele de recensemantul terialelor, ce se întâmple de comisiunile fiscale.

Instigația pornescă de la un comitet central socialist, de sigur, care are sub comitete regionale, în toate pășile, rezidențe în către

un sat din apropierea subprefecturilor, și de la comitatele sășești, de care ar fi plină totă Bulgaria de Nord.

In toată Bulgaria s'a restrâns din cauza știrilor alarmante libertatea presei, prin un ucaz princiar; obligându-se editorii de ziar la o cauțiune, iar redactorii și giranții a vea titluri academice și vîrstă de cel puțin 30 de ani imprimă.

Din partea noastră s'a trimis mai multe trupe pentru întărirea graniței, din Constanța Ostrov și Călărași. Pe toată linia de graniță, satele bulgărești fiind în mare fierbere și putându-se ivi noi revolte și treceri peste granițe, cum său întimplat și de rîndul acesta cu mai mulți resculați, pe care pachetele noastre a trebuit să-i dezarmeze și pătească până la petalirea lucrurilor.

Moartea Mamei M. S. Regelui

De Marți dimineață Regele nostru este în doliu, și împreună cu Dinsul țara întrîngă și adânc mișcătă de o mare durere.

Augusta mamă a M. S. Regelui, Principesa Iosefină de Hohenzollern, a închis din viață la 6 Iunie orele 10 și jumătate, în vîrstă de 87 ani.

Principesa Iosefină, a doua fiică a Marei Ducești Stefanie de Baden, născută la 21 Octombrie 1813, se căsătorise în 21 Octombrie 1834 cu Prințul Carol Anton de Hohenzollern, născut în 7 Septembrie 1811.

Din această căsătorie s-au născut: Prințul Leopold de Hohenzollern, căsătorit cu Infanta Antoaneta a Portugaliiei, totuș Princepsul României; Principesa Stefanie, căsătorită în 1858 la Berlin cu Regele Pedro V al Portugaliiei și închisă din viață în același an;

M. S. Regele Carol I; Prințul Friderich de Hohenzollern și Principesa Maria Iosefină, căsătorită cu Prințul Albert de Belgia, comite de Flandra.

Curtea regală și prințiară au luat doliu mare pe timp de trei luni.

M. S. Regele, insutit de A. S. R. Prințul Ferdinand, a plecat în aceeași zi la orele 5 10 seara cu un tren special spre Sigmaringen, unde va rămâne vre-o zece zile.

La toate prefecturile și primăriile din țară se va arbora drapelul de doliu în ziua înmemorării Mamei Suroranului înbit al Românilor.

Inghenunchind cu respect la trecerea spre viață de acel a Augustei defunte, rugăm cerul să păstreze puterea și tăria neșălbătă înbitului nostru Suroran, până la adânci și ferici bătrânețe cum au fost ale nobilei Sale Mame.

INFORMAȚIUNI

Citim în *Apărarea Națională*

Pentru d-nii proprietari și arandanți care să rapă

Este cunoscut tuturor rîvna ce pune zioul nostru pentru interesele românești.

In dorință de a servi că mai bine aceste interese, facem cunoscut că pentru cumpărarea rapiei s'a format un cartel de speculanți care voesc a profită de criza care ne bîntue și scad prețurile rapiei așa după cum voesc ei...

Pentru ca să nu să profite de munca harnicului nostru agricultor, se pune în vedere tuturor că din cunsa compromiterel recolte rapîri în strînătate se pot obține prețuri foarte avantajoase și cu mari înceniri pentru rapia de proveniență română.

Cel din urmă preț ce se poate obține este din 2400 lei pe vagon loco.

Redacția noastră ec însarcinează a da roice lămuri în această privință.

Prețul rapiei *Navei*, s'a urcat zilele trecute până la 2300 lei vagonul, iar al *Kolzei* la 2150 lei. În strînătate pe nicăieri nu s'a făcut rapă.

Cel ce a nevoie de bană, pot lua, în contul rapiei înmagazinate, de la Banca de Scont din Constanța ori-ce sumă.

In resboiu iscat la extremlul Orient între China și Puterile europene creștine, la care s'a aliat și Japonia, resboiu pricinuit, dic multe zare, de misionari catolici ce mișună și Imperiul Chinezesc, puterile aliate au trimis până acum vre-o 50 vase deresbel în apele Chinei; iar Rusia și Japonia mărginase cu China vor trimite armată de uscat câte 20000 de oameni.

Comandantul flotei aliate, admirabilul englez Seymour ar fi pătruns Duminică în capitala Imperiului Chinez, Peking; iar fortăreața Tacu a fost iuata de creștini, unde ar fi perit vre-o 700 de soldați chinezi.

Impărăteasa regentă, și cu căi-va generali chinezi, care protegiază mișcarea revoluționarilor chinezi, numiți Boxeri, ar fi fost destituită de putere.

Resboiu în Transvaal încă nu e terminat și englezii au deja alt resboiu și mai mare de susținut.

Lăile comunei încă nu s'a închiriat; de aceea nu putem sci încă cine va fi fericitul băiaș de anul acesta, pe care apoi să-l aștepte o demnitate la comună, și, negreșit, și cuvenita decorație, pe care d. prefect le scie administra așa de bine în nu mele partidul conservator din Constanța.

Sub-prefectul de Hărșova, d. Al. Petrescu, a fost mutat la Caramuarat, plasa Constanța în locul d-lui Brilei, care trece la Hărșova.

Schimbarea o găsim bună: unul nu facea pentru oraș, oar celalalt pentru țară.

Incercață făcută de o casă din București, pentru luminarea orașului cu lumina incandescentă becul *"Aser"* a reușit pe deplin cu cele 5 lămpi așezate pe strada Mircea. Intr'un număr vîtor ne vom ocupa în deocampe de iluminatul orașului.

Vie 8 locuitori din Constanța și județ, dătoresc administrației ziarul *Gazeta Transilvaniei* nu mai puțin ca 1018 lei, din abonamente. E rușine, fiind totuști în stare bună. Zl prevenim că, dacă nu vor achita către casă administrație, măcar jumătate sumelor ce dătoresc, costul timbrelor, le vom publica numele, fără a ne uita. dacă perdem sau nu vre-un abonat.

Theatru.

A venit în orașul nostru o trupă compusă din artiști căi mai însemnată ai teatrului național din București care va da o serie din cele mai frumoase piese.

Un afiș a anunțat deja pentru Sâmbătă séra piesă *d-l Secretar general* care nu s'a jucat niciodată în Constanța, iar pentru astă seara renomată tragedia în 5 acte de Shakespeare *Othello*.

Constanțenii de sigur se vor grăbi să vea de aceste piese de mare valoare, reprezentate de adevărați artiști, necum de diferiți saltimbaci, cari ne au vizitat tot d'ana.

Ovidiu

SOCIEDATA ECONOMICA COOPERATIVA „AURORA”

COMERCIANTILOR și INDUSTRIASILOR ROMÂNI

— DIN HÂRȘOVA —

Fondată la 1 Aprilie 1893

CAPITAL SOCIAL DE LEI 73346.07

Consiliul de Administrație
 Președinte, Dumitru D. Berca
 Vice-președinte, Ioan Belu
 Pandele Zaină
 Casier, Stelian Niju
 Secretar, Ion Aldia
 Censori, Vasile Ioan Cetov
 Ion Filip
 Membrul, Leonida Nicolaide
 Stefan Bicof
 Dumitru P. Costovici

Tipografia „ROMÂNĂ” *Marin Purea* — CONSTANȚA —

Execută tot felul de lucrări atingătoare de această branșă cu cea mai perfectă promptitudine.

Prețurile cele mai convenabile.

SPECIALITĂȚILE

Farmacistul ION BERBERIANU — Constanța

Goudron China Berberiana. Cunoscut bine de totuști jumea, atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acele ale cojei de china în contra maladiilor care produse slabirea organismului, este natural ca *goudronul China Berberiana*, adică medicamentul ce conține atât principiul activ al goudronului cât și al cojei de china, să fie remediu cel mai sigur ce se poate întrebună în contra *tusei*, *catarhelor bronchiale* și *devesică*, *bronchitei*, *astmeei* etc., Sticla 2 lei 50 bani.

Prafuri contra guturailui Berberianus. Fac că printru simplă prisarea lor, guturailul cel mai rebel să încrețeze. Cutie 1 leu.

Hartie chimică Berberianu. Este cel mai bun emplastru ce se poate întrebună contra tuturor durerilor reumatismale ca: durerea de mijloc și de spate, dureri de șold, podagra, dureri de iritații ale pieptului, nevralgi etc.; asemenea se mai poate întrebună cu succes la *arsuri*, *boli de rinichi*, *stricuri*, *degerături*, *boli scrofuloase*, *scirură* etc. Ruloul 1 leu.

Untura de pește de Norvegia prospătă de anul acesta se vinde cu 4 lei (albă) și 3 lei 50 bani (galbenă).

Un bog și assortiment de *Parfumerie și Săpunărie străină și indigenă*.

Depozit central:
Farmacia BERBERIANU — Constanța

Vindearea Theniei sau Vermelui Solitar PREPARAȚIUNE SCHINABEK

D-1. Schinabek farmacist și chimist Expert a luat cu arenda farmacia *La Steaua României* din orașul nostru. D-sa pe lângă alte specialități ce le prepară, a inventat de mult timp niște medicamente, capsule, contra Panglicei, Cordelei. Vermelui Solitar sau Thenia, care capsule au fost aprobată de onor. Consiliu Sanitar Superior din București; iar la expoziția Cooperatorilor Români din țară a obținut medalie de aur, 1000 de acte de mulțumire stații la dispoziția onor. Public, precum și un număr mare de certificate din partea celor mai distinși Domnii Medici din țară, civili și militari.

Aproape 30% din omínirea noastră este atinsă de acest parazit, și reul care l produce organismului uman depindă, de varstă, constituție, și de felul panglicei, căci unele specii ale acestei panglici se manifestă la unele persoane prin turburi serioase ale organismului. Așa de exemplu, prin grecă, amețel versări, (cărcei), crampă la stomac, curgere de bale, urdinare (diarhee), accese epileptice chiar, o simțire particulară parcă sărăcie, sau ar suge ceva în intestin; la unele persoane, în special la dame, se manifestă prin anemie (lipsă de sânge) și printre oslăbire generală a corpului, și s-a observat la multe persoane chiar că a produs și moarte.

Una sau mai multe simptome din acestea pot indica cu siguranță prezența panglicei. Însă în casă când aceste simptome ar fi provocate de vre-o altă boală, totuști întrebunțarea acestui medicament nu aduce nici o vătămare sănătății, atât a omului adult, cât și a copiilor, pentru care se prepară o dosă specială, având în vedere vîrstă copilului.

Modul de întrebunțare se sălă adăugat la fiecare cutie.